

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Ταχ. Δ/νση	: Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης	ΠΡΟΣ : Υπηρεσία Συντονισμού ιδίου
Ταχ. Κώδικας	: 18233	Υπουργείου
Τηλέφωνο	: 213-2125721	Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Email	: egdix.gram@keyd.gov.gr	Θεμάτων
		Χ. Τρικούπη 6-10
		10679 ΑΘΗΝΑ
		Υπόψη κ. Ελ. Νικολάου
		E-mail: yp.synt.grammateia@minfin.gr

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αρ. πρωτ. 5703/28.5.2026 Ερώτηση

ΣΧΕΤΙΚΟ: Το υπ' αρ. πρωτ. 85568ΕΞ 2026 έγγραφο σας.

Σε απάντηση της εν θέματι από 28.5.2026 Ερώτησης κοινοβουλευτικού ελέγχου των Βουλευτών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» κ.κ. Αλέξανδρου Χαρίτση, Αθανασίας Αναγνωστοπούλου, Ευτυχίας Αχτσιόγλου, Χουσεΐν Ζεϊμπέκ, Αθανασίου Ηλιόπουλου, Θεοπίστης Πέρκα, Μερόπης Τζούφη, Θεανώς Φωτίου, με θέμα «Άμεση στήριξη των πληγέντων παραγωγών της Πελοποννήσου», και απευθύνεται στους κ.κ. Υπουργούς, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, για τα ζητήματα που τίθενται σε αυτό, στο μέτρο που αυτά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Ειδικότερα, επί των ζητημάτων που τίθενται στην εν θέματι Ερώτηση και ιδίως ως προς το με αριθμό 4. Ερώτημα που αφορά στην λήψη μέτρων για την στήριξη των **πληγέντων παραγωγών,**

όπως «...άμεσο προσωρινό πάγωμα των οφειλών προς δημόσιο, τράπεζες και ασφαλιστικά ταμεία για τους πληγέντες αγρότες...» αναστολή των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων και το πάγωμα των δανειακών υποχρεώσεων..», σάς γνωρίζουμε τα κάτωθι:

I. Στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο υπάρχουν συγκεκριμένες διατάξεις νόμου που ενεργοποιούνται κάθε φορά που κάποια περιοχή της ελληνικής επικράτειας έρχεται αντιμέτωπη με ορισμένη θεομηνία. Για τη στήριξη πληγέντων από θεομηνίες, το οικείο νομικό πλαίσιο προβλέπει στοχευμένες ενέργειες και πλήθος μέτρων ανακούφισης και διευκόλυνσης των πληγέντων.

Ειδικότερα, ως προς την δυνατότητα αναστολής πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης για πληγέντες από θεομηνία, στο άρθρο 53 ν.4797/2021 ορίζεται ότι με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, για φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και νομικές οντότητες, που έχουν αποδεδειγμένα πληγεί από θεομηνίες μπορεί να αναστέλλεται για δώδεκα (12) μήνες, με δυνατότητα παράτασης για άλλους έξι (6) μήνες από την επέλευση θεομηνίας, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους. Η έννοια της θεομηνίας για τους σκοπούς του νόμου δίδεται στο άρθρο 3 στοιχ. α' ν.4797/2021: «α) «*Θεομηνίες*»: σεισμοί, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις και πλημμύρες, ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες, εκρήξεις ηφαιστειών, πυρκαγιές δασών, καθώς και ανεξέλεγκτες πυρκαγιές από φυσικά αίτια.».

Προς το σκοπό του συντονισμού των διαδικασιών προώθησης μέτρων ενίσχυσης, ανακούφισης και αποκατάστασης, έχει συσταθεί με το ν. 4797/2021 «Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση»(Α' 66) Κυβερνητική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής (ΚΕΚΑ), η οποία αποτελεί ουσιαστικά τον μηχανισμό που συντονίζει και διασφαλίζει σε εθνικό επίπεδο την υλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για την κρατική αρωγή μετά από φυσικές καταστροφές/θεομηνίες (άρθρο 13 ν. 4797/2021 ως τροποποιήθηκε με το άρθρο 78 του ν. 4871/2021). Στο πλαίσιο επίτευξης του σκοπού της αυτού, η ΚΕΚΑ είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για την εισήγηση της ενεργοποίησης των αναγκαίων μέτρων, προς τους συναρμόδιους Υπουργούς (άρθρο 3 παρ. θ της ΠΥΣ με αριθμό 3 της 29.3.2021 (ΦΕΚ Α' 56/12.04.2021 «Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής.»).

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι υπό το πρίσμα του ν.4797/2021 και της υπ' αριθμ. 3/29.3.2021 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου και προκειμένου να μπορεί να ενεργοποιηθεί το θεσμικό

πλαίσιο της κρατικής αρωγής, εντός του πλαισίου των ορισμών του νόμου, πρέπει πρώτα να εκδοθεί σχετική απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής, η οποία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση, ώστε να μπορεί να εκδοθεί σε δεύτερο χρόνο η σχετική αντίστοιχη ΚΥΑ αναστολής διενέργειας πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης σύμφωνα με το άρθρο 53 ν.4797/2021, κατά τα ανωτέρω. Ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν έχει κοινοποιηθεί στην Υπηρεσία μας τέτοιου είδους απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής.

II. Περαιτέρω, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διαρκώς εξελισσόμενων προβλημάτων και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αγρότες, θεσμοθετήθηκαν πρόσφατα μέτρα για την επανεκκίνηση της αγροτικής ιδίως οικονομίας με τα άρθρα 23-26 του ν.5184/2025 (Α' 34). Ειδικότερα, με το άρθρο 23, προβλέπεται ότι οι ειδικοί εκκαθαριστές πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση υποβάλλουν προς έγκριση στην Τράπεζα της Ελλάδος επιχειρησιακά σχέδια με συγκεκριμένους στόχους. Επίσης, η διαχείριση των απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση μπορεί να ανατίθεται σε διαχειριστή πιστώσεων που πληροί συγκεκριμένα κριτήρια. Με την παρ. 2 του άρθρου 23 του ν.5184/2025 (Α' 34) προστίθεται στο άρθρο 145 του ν. 4261/2014 νέα παρ. 7, σύμφωνα με την οποία στην περίπτωση της διαχείρισης απαιτήσεων έναντι αγροτών, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά λόγω του κλάδου στον οποίο απασχολούνται οι οφειλέτες, προτιμάται διαχειριστής πιστώσεων που μπορεί να αναχρηματοδοτήσει τα περιουσιακά του στοιχεία ή τις οικονομικές του δραστηριότητες, ο ίδιος ή σε συνεργασία με πιστωτικό ίδρυμα εξειδικευμένο στις αγροτικές δανειοδοτήσεις. Υπολογίζεται ότι η ρύθμιση αφορά σε περισσότερους από επτακόσιους (700) συνεταιρισμούς και είκοσι ένα χιλιάδες (21.000) αγρότες, συμβάλλοντας έτσι καθοριστικά στην επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας. Επιπλέον, με το άρθρο 26 διευκολύνεται η πρόσβαση των αγροτών σε χρηματοδοτήσεις, καθώς καθίσταται δυνατή μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2025 η σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων, από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, με αντισυμβαλλόμενους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για ποσό μέχρι 25.000 Ευρώ, καθώς και η εκταμίευση των σχετικών πιστώσεων, χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, από τον χρηματοδοτούμενο.

Με το νέο αυτό νομοθετικό πλαίσιο τίθενται οι βάσεις για την προστασία της αγροτικής περιουσίας, εξασφαλίζοντας ότι οι αγρότες θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές υποχρεώσεις προστατεύοντας την ακίνητη περιουσία τους.

III. Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έχει ήδη προβεί σε στοχευμένες ενέργειες και πλήθος μέτρων

ανακούφισης και διευκόλυνσης όλων των δανειοληπτών, **συμπεριλαμβανομένων των αγροτών**, με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος της σώρευσης ιδιωτικού χρέους. Στο πλαίσιο αυτό, η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας έκτακτα αλλά και μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία όλων των πολιτών και των κοινωνικών ομάδων.

Οι οφειλέτες και επομένως και οι αγρότες της Περιφέρειας Πελοποννήσου, είχαν και εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να διευθετήσουν τα χρέη τους, μέσω του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που αφορά το ζήτημα των οφειλών και της υπερχρέωσης, καθώς η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία, τον Κώδικα Δεοντολογίας ν. 4224/2013, αφετέρου Προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων δανειοληπτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευάλωτότητας (λ.χ. Νόμος 4916/2022 άρθρα 13 επ. «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών»).

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο υπογραμμίζονται τα κάτωθι:

A1. Με τα άρθρα 5-30 ν.4738/2020 εισήχθη ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών, δυνάμει του οποίου μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όλοι οι οφειλέτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους _προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) σε έως 240 δόσεις και προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι βασικό κομμάτι της ρύθμισης οφειλών αποτελεί και η μερική διαγραφή χρέους, αφού στο πλαίσιο του Μηχανισμού προβλέπεται η μερική διαγραφή χρεών, ιδίως για τα χρέη προς τους πιστωτές του Δημοσίου, ΑΑΔΕ και e-ΕΦΚΑ, ως εξής:

- Έως 75% επί της βασικής οφειλής προς το Δημόσιο,

- έως 85% επί των προσαυξήσεων των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς ΑΑΔΕ και e-ΕΦΚΑ
- έως 95% επί των προστίμων της ΑΑΔΕ.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα ότι, στα πλαίσια του εξωδικαστικού μηχανισμού, όσον αφορά στους δημόσιους πιστωτές, η ρύθμιση των οφειλών κατόπιν σχετικής αίτησης οφειλέτη ήταν ανέκαθεν και συνεχίζει να είναι υποχρεωτική γι' αυτούς. Δηλαδή, εάν οποιοσδήποτε οφειλέτης υποβάλει εγκαίρως αίτηση ρύθμισης των οφειλών του προς την Α.Α.Δ.Ε ή/και τον e-ΕΦΚΑ, τότε πρόκειται να λάβει σίγουρα πρόταση ρύθμισης από τον πιστωτή του και έτσι αποφεύγει τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης στην κύρια κατοικία του.

Ομοίως, είναι υποχρεωτική για τους πιστωτές η ρύθμιση οφειλών ευαλώτων και ΑμΕΑ. Με τον ν. 5072/2023 (ΦΕΚ Α' 198/4-12-2023) εισάγεται η τεκμαιρόμενη συναίνεση. Ειδικότερα, για οφειλέτες που πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου, σύμφωνα με τους όρους του νόμου και έχουν εκδώσει τη σχετική βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, τεκμαίρεται η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών, επί της παραγόμενης αντιπρότασης πιστωτών, τόσο των χρηματοδοτικών φορέων, όσο και του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή, η πρόταση ρύθμισης που προκύπτει στη βάση της αντιπρότασης πιστωτών προσφέρεται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας στον οφειλέτη, ο οποίος δύναται να την αποδεχθεί ή να την απορρίψει (άρθρο 66 ν.5072/2023).

Με το άρθρο 39 του ν. 5024/2023 (Τεύχος Α' 41/24.02.2023) βελτιώθηκε η διάταξη της παρ.3. του άρθρου 7 του ν.4738/2020 με την οποία περιοριζόταν η ρύθμιση οφειλών προς το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς δεν επιτρεπόταν η υποβολή αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών, εφόσον το ενενήντα τουλάχιστον τοις εκατό (90%) σε έναν χρηματοδοτικό φορέα ή εφόσον το σύνολο των οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς, στο Δημόσιο και στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δεν υπερέβαινε το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. **Πλέον είναι δυνατή η ρύθμιση χωρίς τον περιορισμό του 90%, αρκεί το σύνολο των οφειλών σε χρηματοδοτικούς φορείς, στο Δημόσιο και στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης να υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.**

Εξάλλου, με το νέο Νόμο 5193/2025 (Α' 56) επήλθαν σημαντικές βελτιώσεις στην ως άνω περιγραφόμενη διαδικασία, διευρύνθηκαν τα κριτήρια για την τεκμαιρόμενη συναίνεση πιστωτών, ενώ επιτρέπεται η ένταξη και απαιτήσεων που φέρουν την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Περαιτέρω, εισήχθη ειδική πρόβλεψη και για την προθεσμία υποβολής αιτήσεων των ευάλωτων οφειλετών, καθώς και για την υποχρέωση των πιστωτών να προτείνουν έγγραφη ρύθμιση πριν από τη διενέργεια πλειστηριασμού. Ο ως άνω νόμος διευρύνει για πρώτη φορά τη

στήριξη και στη μεσαία τάξη, διπλασιάζοντας τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια και παράλληλα υποχρεώνονται πλέον οι πιστωτές να καταθέτουν πρόταση ρύθμισης στον οφειλέτη τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από πλειστηριασμό, ενώ δίνεται η δυνατότητα ένταξης στο ενδιάμεσο πρόγραμμα έως και 20 ημέρες πριν από την εκποίηση κατοικίας.

Σημαντική κρίνεται και η επέκταση της ρύθμισης δανείων με εγγύηση του Δημοσίου, όχι μόνο στον εξωδικαστικό, αλλά και μέσω της διαδικασίας εξυγίανσης για φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις. Συνεπώς, με τις νέες αυτές ρυθμίσεις, σημειώνεται μεταβολή σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς του εξωδικαστικού συμβιβασμού, με αποτέλεσμα να δωδεκαπλασιάζονται οι επιλέξιμοι οφειλέτες.

Έτσι, μέσω της ρύθμισης των ανωτέρω οφειλών με ευνοϊκό και μακροπρόθεσμο τρόπο επιτυγχάνεται και η αναστολή των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και δεσμεύσεις και πλειστηριασμοί στην κινητή και ακίνητη περιουσία του οφειλέτη.

A.2. Περαιτέρω, η Κυβέρνηση έχει ήδη ανακοινώσει νομοθετικές παρεμβάσεις, οι οποίες πρόκειται να εισαχθούν προς ψήφιση και ενισχύουν περαιτέρω το υφιστάμενο πλαίσιο αντιμετώπισης του ιδιωτικού χρέους και αποτροπής των συνεπειών της αναγκαστικής είσπραξης, με την πρόσθετη παροχή ουσιαστικών εργαλείων ρύθμισης, επανεκκίνησης και αποκατάστασης της οικονομικής λειτουργίας των πολιτών, επαγγελματιών και επιχειρήσεων που επιδιώκουν να καταστούν συνεπείς. Μεταξύ άλλων, τα νέα μέτρα που ανακοινώθηκαν, περιλαμβάνουν:

- **Διεύρυνση του εξωδικαστικού μηχανισμού με μείωση του ορίου ένταξης από τις 10.000 Ευρώ στις 5.000 Ευρώ, που αφορά περίπου 1.000.000 πολίτες.**
- **Ρύθμιση έως 72 δόσεων για παλαιές οφειλές έως το τέλος του 2023, που απευθύνεται σε ευρύτερη βάση οφειλετών, αφού αφορά πάνω από 1,5 εκατ. φυσικά και νομικά πρόσωπα.**
- **Δυνατότητα άρσης κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού οφειλέτη του Δημοσίου. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οφειλέτης του Δημοσίου θα μπορεί να επιτυγχάνει την άρση της κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού, εφόσον εξοφλήσει τουλάχιστον το 25% της οφειλής του και, συγχρόνως, ρυθμίσει τις λουπές οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση. Η ρύθμιση αυτή έχει ιδιαίτερη πρακτική σημασία, καθώς αποκαθιστά την πρόσβαση του οφειλέτη στο τραπεζικό σύστημα και επιτρέπει τη διατήρηση ενός αναγκαίου επιπέδου ρευστότητας για την κάλυψη βασικών αναγκών νοικοκυριών,**

ελεύθερων επαγγελματιών και επιχειρήσεων. Η παρέμβαση αυτή συνδέεται άμεσα με το αίτημα προστασίας από αναγκαστικά μέτρα, διότι αντιμετωπίζει μία από τις πλέον επαχθείς συνέπειες της αναγκαστικής είσπραξης, ήτοι τη δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών, χωρίς όμως να καταργεί την υποχρέωση ρύθμισης και σταδιακής αποπληρωμής των οφειλών.

Τα παραπάνω μέτρα και κυρίως η διεύρυνση του εξωδικαστικού μηχανισμού και η ρύθμιση των 72 δόσεων μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά, καλύπτοντας διαφορετικές κατηγορίες οφειλετών και δημιουργώντας έτσι ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους τόσο για φυσικά πρόσωπα όσο και για επιχειρήσεις.

A.3. Επιπλέον στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εξήγγειλε πρόσφατα και άλλη μία σημαντική αλλαγή σε σχέση με την προστασία της πρώτης κατοικίας όλων των οφειλετών. Ειδικότερα, η νέα ρύθμιση που εξήγγειλε θα δίνει για πρώτη φορά τη δυνατότητα στους οφειλέτες ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης ρύθμισης των οφειλών τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού να διαχωρίζουν την κύρια κατοικία τους από την υπόλοιπη περιουσία τους, ώστε να επιτυγχάνουν μεγαλύτερο «κούρεμα» και χαμηλότερες μηνιαίες δόσεις. Οι οφειλέτες θα μπορούν να επιλέγουν την προστασία της πρώτης κατοικίας τους, με αντάλλαγμα τη ρευστοποίηση των λοιπών περιουσιακών στοιχείων. Με τη νέα ρύθμιση που ήδη επεξεργάζεται η Υπηρεσία μας, το ύψος του «κουρέματος» και της μηνιαίας δόσης θα διαμορφώνεται με βάση την αξία της πρώτης κατοικίας του οφειλέτη σε σχέση με το συνολικό του χρέος προς τους χρηματοδοτικούς φορείς. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία αυτή θα είναι ταχεία, ώστε να προσφέρει μια πραγματική δεύτερη ευκαιρία σε όσους επιθυμούν να ρυθμίσουν τα χρέη τους και να διασφαλίσουν την κατοικία τους.

Όπως γίνεται απολύτως κατανοητό με την εξαγγελθείσα βελτίωση του εξωδικαστικού μηχανισμού ο οφειλέτης, εάν το επιθυμεί, θα μπορεί να επιλέγει τη διάσωση μόνον της κύριας κατοικίας του. Στην περίπτωση αυτή ο εξωδικαστικός, στον υπολογισμό της παραγόμενης πρότασης, θα λαμβάνει υπόψιν μόνον την αξία της υπό διάσωση κύριας κατοικίας και όχι των λοιπών περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος-οφειλέτη. Ως αποτέλεσμα, η δόση και τα κουρέματα των οφειλών του θα είναι ουσιαστικά βελτιωμένα και ανταποκρινόμενα μόνον στην αξία της κατοικίας και των εισοδημάτων του, θα

διασώζεται η κύρια κατοικία του, ενώ τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία θα εκποιούνται μέσω διαδικασίας ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

Β. Σημειώνεται ότι, στον νόμο 4738/2020 υφίστανται και ειδικές πρόνοιες Κρατικής στήριξης – μέριμνας της πρώτης κατοικίας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, τόσο στο στάδιο της ρύθμισης οφειλών, όσο και στο στάδιο της πτώχευσης του προσώπου και της απαλλαγής των οφειλών (τη λεγόμενη 2η ευκαιρία).

Επομένως, όλοι οι πολίτες, που ανήκουν και στην κατηγορία των Ευάλωτων Οφειλετών, μπορούν να απολαύουν των ως άνω προστατευτικών προνοιών από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, σε σχέση με τη διαχείριση των οφειλών τους. Άλλωστε, ήδη από το έτος 2022, η Πολιτεία μερίμνησε για τους ευάλωτους οφειλέτες, με νομοθετική πρωτοβουλία, προκειμένου να μην υπάρξει έλλειψη θεσμικού πλαισίου, και με τα α. 13 επ. του ν. 4916/2022 εισήχθη Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Συνεισφοράς του Δημοσίου με ωφελούμενους τους ευάλωτους οφειλέτες και με προβλεπόμενη αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του ευάλωτου οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής.

Γ. Περαιτέρω βάσει του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, όλοι οι οφειλέτες μπορούν να πετύχουν αναστολή από κατασχέσεις και πλειστηριασμούς, καθότι υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία της πρώτης κατοικίας ακόμη και στην περίπτωση που έχει κοινοποιηθεί πρόγραμμα πλειστηριασμού και ζητείται προκαταβολή, στο βαθμό βέβαια που επιμεληθούν σχετικά οι δανειολήπτες – οφειλέτες. Ειδικότερα, με νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (Ν. 5193/11.4.2025-Α' 56) θεσμοθετήθηκε η υποχρέωση του πιστωτή να καταθέτει έγγραφη πρόταση ρύθμισης προς τον οφειλέτη τρεις μήνες πριν από τον πλειστηριασμό, ενώ οι ευάλωτοι δανειολήπτες μπορούν να σώσουν την κατοικία τους ακόμη και 20 ημέρες πριν από την εκποίησή της, μέσω της ένταξης στο ενδιάμεσο πρόγραμμα. Συγκεκριμένα, ακόμη και αν δεν έχει εγκαίρως κατατεθεί αίτηση ρύθμισης των οφειλών στα πλαίσια του εξωδικαστικού μηχανισμού και επισπεύδεται πλειστηριασμός, έχει προβλεφθεί ώστε και στο στάδιο αυτό να μην αποκλείεται η δυνατότητα ρύθμισης. Ειδικότερα, έχει υπάρξει σχετική πρόβλεψη με το άρθρο 116 του ν. 5072/2023, με το οποίο τροποποιείται η παρ. 2Α του άρθρου 71 ν. 4738/2020, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται για περιπτώσεις οφειλετών στους οποίους έχει κοινοποιηθεί πρόγραμμα πλειστηριασμού, εξαιρουμένων των ευάλωτων οφειλετών για τους οποίους έχει εκδοθεί

βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, η αντιπρόταση των χρηματοδοτικών φορέων να περιέχει «προκαταβολή ποσοστού έως δέκα τοις εκατό (10%), επί του κεφαλαίου, όπως διαμορφώνεται από την πρόταση του υπολογιστικού εργαλείου, η οποία καταβάλλεται στον πιστωτή με το μεγαλύτερο άθροισμα ποσών ανάκτησης ανά οφειλή. Ο πιστωτής αυτός δύναται να εξαιρέσει από τη χορηγηθείσα αντιπρόταση τη λήψη της προκαταβολής του προηγούμενου εδαφίου ή να τη μειώσει εφόσον συνεκτιμήσει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τεκμηριώνουν την ιδιαίτερη οικονομική δυσχέρεια ή τυχόν κοινωνικά κριτήρια ή ειδικά προβλήματα υγείας

Επίσης, με το άρθρο 182 του ν. 5193/ 2025 (ΦΕΚ Α'26) καθιερώθηκε υποχρέωση του πιστωτή να υποβάλλει έγγραφη πρόταση ρύθμισης στον οφειλέτη προ του πλειστηριασμού. Ειδικότερα, ορίστηκε ότι ο πιστωτής κατά την έννοια της περ. 2) του άρθρου 4 του ν. 5072/2023 (Α' 198) καταθέτει εγγράφως στον οφειλέτη, τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού, με κάθε πρόσφορο τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, πρόταση ρύθμισης για την οφειλή για την οποία επισπεύδει πλειστηριασμό. Η υποχρέωση αυτή προκύπτει άπαξ για πλειστηριασμό που επισπεύδεται το πρώτον μετά από την ισχύ του προαναφερόμενου νόμου, με βάση τα άρθρα 953 έως 981 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ., π.δ. 503/1985, Α' 182) και δεν αφορά τους επαναλαμβανόμενους πλειστηριασμούς του άρθρου 966 Κ.Πολ.Δ. ή δηλώσεις συνέχισης εν γένει.

Συνεπώς, όπως με ασφάλεια συμπεραίνεται από τα εκτιθέμενα παραπάνω, όλοι οι δανειολήπτες/οφειλέτες, και επομένως και οι αγρότες, σε οποιαδήποτε γεωγραφική περιοχή της Ελλάδας κι αν κατοικούν, έχουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν όλα τα χρέη τους και να αποφύγουν κατασχέσεις και πλειστηριασμούς, μέσω των προστατευτικών διατάξεων του νόμου με αποτέλεσμα να μπορούν να τύχουν ρύθμισης ή απαλλαγής από τις οφειλές τους, **ιδιαίτερα δε εφόσον ανήκουν στην κατηγορία των Ευάλωτων Οφειλετών.**

Δ. Τέλος, σε ό,τι αφορά τη ρύθμιση οφειλών έναντι χρηματοδοτικών φορέων, οι πολίτες δύναται να χρησιμοποιήσουν και το θεσμικό εργαλείο ρύθμισης του Κώδικα Δεοντολογίας. Το θεσμικό πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας καθορίζεται από τον Νόμο 4224/2013, το άρθρο 39 του Ν. 4818/2021 και την σχετική απόφαση ΕΠΑΘ 195/1/29.7.2016 της Τράπεζας της Ελλάδος και αποτελεί ένα θεσμοθετημένο πλαίσιο εξωδικαστικής επίλυσης, δυνάμει του οποίου θεσπίζονται οι γενικές αρχές συμπεριφοράς και υιοθετούνται βέλτιστες πρακτικές, οι οποίες έχουν ως στόχο την ενίσχυση του κλίματος εμπιστοσύνης, την αμοιβαία δέσμευση και την ανταλλαγή της αναγκαίας πληροφόρησης μεταξύ δανειολήπτη και ιδρύματος, προκειμένου κάθε πλευρά να είναι σε θέση να σταθμίσει τα οφέλη ή τις συνέπειες εναλλακτικών λύσεων

εξυπηρέτησης ή οριστικού διακανονισμού. Στο πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, για τις κοινωνικά ευπαθείς ομάδες και για περιπτώσεις δανείων με πολλαπλούς πιστωτές. Η σχετική αίτηση γίνεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Κώδικα Δεοντολογίας (με χρήση κωδικών taxisnet) προς έναν μόνο χρηματοδοτικό φορέα ανά αίτηση, σύμφωνα με τις λειτουργικές προδιαγραφές που καθορίζονται στην ΚΥΑ αριθμ. 145947 ΕΞ 2023.

IV. Επί των λοιπών αιτημάτων και ερωτημάτων σχετικά με την υλοποίηση στοχευμένων μέτρων στήριξης για τους παραγωγούς που έχουν πληγεί από τον παγετό του Μαΐου, τα λοιπά Υπουργεία προς τα οποία απευθύνεται η ερώτηση, είναι αρμόδια για την λήψη πρόσθετων μέτρων.

Σημειωτέον ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τις λοιπές θεσμικές αρχές εποπτείας και συμμόρφωσης των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων καθώς και τους ευρωπαϊκούς φορείς του τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος, και, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, λαμβάνει αποφάσεις, προβαίνει σε συστάσεις ή διευκρινήσεις, εισηγείται και τροποποιεί το νομοθετικό πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού τομέα λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική πολιτική, στην κατεύθυνση της ανάπτυξης, πρέπει να δώσει την απαραίτητη στήριξη στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ανάλογα με το διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο και με γνώμονα την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

Εν κατακλείδι, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση

